

Jaką formę opodatkowania wybrać na 2009 rok

Na podjęcie decyzji o ewentualnych zmianach nie zostało już wiele czasu tj. **do 20 stycznia 2009 roku**

Cztery formy do wyboru

Tak samo jak w latach ubiegłych podatek dochodowy od osób fizycznych (PIT) od dochodu z działalności gospodarczej może być płacony:

- według skali podatkowej – w zależności od wysokości dochodu jest on objęty stawką 18 i 32 proc. (są to tzw. zasady ogólne),
- według 19 proc. jednolitej stawki – bez względu na wysokość dochodu (tzw. podatek liniowy),
- w formie ryczału od przychodów ewidencjonowanych,
- w formie karty podatkowej.

Podatek według skali

To podstawowa forma opodatkowania, dostępna dla każdego przedsiębiorcy – bez względu na rodzaj działalności, rozmiar i formę prawną (czy jest prowadzona indywidualnie, w spółce cywilnej, czy osobowej spółce handlowej – jawnej, komandytowej, komandytowo-akcyjnej). Wybierając taki sposób rozliczenia, mamy możliwość uwzględnienia kosztów związanych z działalnością, skorzystania z wszelkich dostępnych preferencji i ulg podatkowych – w tym wspólnego rozliczenia z małżonkiem czy na zasadach przewidzianych dla osób samotnie wychowujących dzieci. Ale jeśli nasze dochody przekroczą drugi próg podatkowy (85528 zł), zapłacimy od nich nie 18, ale 32 proc. podatku. Jest płatny zaliczkowo wedle wyboru – co miesiąc lub co kwartał. Można też skorzystać z uproszczonych zaliczek płatnych w stałej wysokości.

Podatek liniowy

Jest dostępny także bez względu na rodzaj i rozmiar działalności. Jedyne ograniczenie dotyczy osób świadczących usługi na rzecz byłych pracodawców. Podstawową zaletą tej formy rozliczenia jest niska 19-proc. stawka stosowana do wszystkich dochodów z działalności gospodarczej – bez względu na ich wielkość. Ceną za to jest brak możliwości skorzystania z większości ulg i preferencji podatkowych. Poza tym podatek płacimy od pierwszej zarobionej złotówki (nie przysługuje tzw. kwota wolna wynosząca w 2009 r. 3.091 zł), co miesiąc lub co kwartał (również można wybrać uproszczenie polegające na wpłacaniu zaliczek w stałej wysokości).

Ryczałt od przychodów ewidencjonowanych

Jest zarezerwowany wyłącznie dla prowadzących działalność samodzielnie, w spółce cywilnej lub jawnej. Z tym że prawo do tej formy opodatkowania mają wyłącznie ci przedsiębiorcy, których przychody z działalności gospodarczej za 2008 r. (w wypadku spółki – suma przychodów jej wspólników) nie przekroczyły równowartości 150 tys. euro (506 625 zł). Ten limit obowiązuje także w trakcie 2009 r. – jego przekroczenie powoduje utratę prawa do ryczału i konieczność wyboru nowej formy opodatkowania od następnego roku podatkowego. Dodatkowym ograniczeniem jest to, że wiele rodzajów działalności zostało wyłączonych z opodatkowania

ryczałtem (m.in. apteki, lombardy, kantory, niektóre wolne zawody, np. doradcy podatkowi, architekci).

Zaletą ryczału jest to, że nie trzeba prowadzić księgi przychodów i rozchodów (ani ksiąg rachunkowych) – jak przy zasadach ogólnych i podatku liniowym, a wystarczy uproszczona ewidencja przychodów. Przy rozliczeniu podatkowym nie uwzględnia się bowiem kosztów działalności. Podatek jest płacony od przychodu, a nie od dochodu, za to na ogół według niższych stawek. Wynoszą one: 20 proc., 17 proc., 8,5 proc., 5,5 proc. i 3 proc. – w zależności od rodzaju działalności. Nie ma możliwości wspólnego rozliczenia z małżonkiem czy na zasadach przewidzianych dla osób samotnie wychowujących dzieci.

Karta podatkowa

Mogą ją wybrać tylko osoby prowadzące drobną działalność handlową gastronomiczną lub inną usługową samodzielnie bądź w spółce cywilnej, a także wykonujące niektóre wolne zawody.

Nie trzeba liczyć przychodów ani kosztów działalności, a podatek płacimy co miesiąc w stałej wysokości określonej w decyzji naczelnika urzędu skarbowego, po pomniejszeniu go jedynie o zapłaconą składkę zdrowotną. Nie przysługują inne ulgi i odliczenia ani preferencyjne rozliczenie z małżonkiem czy dla samotnych rodziców. Zaletą karty jest to, że nie musimy prowadzić żadnych ewidencji dla celów tego podatku.

O tym trzeba pamiętać

- Wybrana forma opodatkowania i sposób rozliczenia podatku będą wiążące przez cały 2009 r. – nie można ich zmienić w trakcie roku podatkowego.
- Jeśli w odpowiednim terminie tj. do 20. stycznia nie poinformujemy naczelnika urzędu skarbowego o zmianie formy opodatkowania, będzie nas obowiązywać dotychczasowy sposób rozliczenia.
- Gdy nadal chcemy płacić podatek na takich samych zasadach jak w roku ubiegłym, nie musimy składać żadnych oświadczeń. Automatycznie zostajemy objęci starą formą opodatkowania.
- Przedsiębiorcy, którzy w 2008 r. płacili ryczałt od przychodów ewidencjonowanych, lecz ich przychody przekroczyły równowartość 150 tys. euro (506 625 zł), tracą w 2009 r. prawo do ryczału, i jeśli nie złożą oświadczenia o wyborze podatku liniowego, automatycznie obejmą ich zasady ogólne (podatek według skali).